

System ratylny Philipsa umożliwia nabycie na dogodne raty
nawet superheterodyny najwyższej klasy PHILIPS SUPER 695

Wydanie ABC

Numer nie jest antydatowany

Przesyłka opłaconą
gotówką

Prenumeratas
miesięcznie z do-
stawą . . . 2 zł 75
Zagranicą . . 7 zł 50

P. K. O. 506.250

CENA EGZEMPLARZA

DZIENNIK POLSKI 10

GROSZY

WYCHODZI RANO

Redakcja: Zimorowicza 1, 15, tel. 262-42, 262-43 — Administracja: Zimorowicza 1, 15, tel. 274-44 — Kantor ogłoszeń i prenumerat: Bielowskiego 1, 3, tel. 240-42

Rok III.

Lwów, Środa 10 lutego 1937 r.

Nr. 41

Polska „społecznikuje” za trzech europejczyków a za ćwierć pracuje... Debata nad planem inwestycyjnym na plenum Sejmu

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł. — s. b.)
Dłuższe posiedzenie Sejmu, poświęcone m. in. debacie nad projektem ustawy o planie inwestycyjnym i nad wnioskiem pos. Dudzińskiego w sprawie nowelizacji dekretu Prezydenta R. P. o państwowym gospodarstwie leśnym, wzbudziło duże zainteresowanie.

Otwierając obrady marszałek Car zawiadomił Izbę, że prace nad budżetem rozpoczną się na plenum dnia 11 lutego r.b., o godz. 10-ej rozpoczyna ogólną nad projektem ustawy skarbowej z preliniarzem budżetowym. W tym samym dniu marszałek poda bliższy rozkład debat budżetowych.

Po odesłaniu do odpowiednich komisji w pierwszym czytaniu kilku rządowych projektów ustaw oraz projektów zgłoszonych przez posłów, wice-marszałek Podolski zreferował projekt ustawy, zgłoszony przez pos. Z. Sławka w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta R. P. o krzyżu i medalu niepodległości. Ustawę przyjęto bez dyskusji w drugim i trzecim czytaniu.

Na propozycję marszałka Sejmu przystąpiono następnie do łącznej debaty nad projektami ustaw, dotyczących dotacji na rzecz Funduszu Obrony Narodowej i inwestycji z funduszy budżetowych w 1937 r.

Ściś między poszczególnymi resortami gospodarczymi. Słuszne byłoby zatem zlikwidowanie Funduszu Pracy i powierzenie jego czynności bezpośrednio województwom.

Problem odbudowy rynku pieniężnego stawia pos. Sikorski jako równie ważny z państwową akcją robót publicznych. Decydującym bowiem jest nie problem publicznych czy prywatnych inwestycji, ale zagadnienie, które inwestycje są produktywniejsze dla Polski, pożyteczniejsze. Tymczasem inicjatywa prywatna bez rynku pieniężnego nie może ruszyć z miejsca. Rynek ten bowiem jest dzisiaj zdeorganizowany i niemal całkowicie wyschnięty.

Z kolei mowa omawiała obszernie problem prawno-ustrojowy naszego budżetu, zaznaczając, że niewątpliwie jedno zagadnienie stanowi treść inwestycji, jednak jak przy każdym akcie ustawodawczym nie wolno radować i labiom ustawodawczym zaniedbywać formy, gdyż wszelkimiś wódcas na zbyt graski grunt.

nie w obydwu fanatycznego entuzjazmu dla jak najbardziej wytwórczej pracy. Wyśięg pracy nie w słowach i plakatach, lecz w potężnym czynie realizujemy, a wówczas szczytliwy zarysują się kontury potrzeb i należyce uzbrojonej Polski.

W dyskusji nad referatem pos. Sikorskiego pierwszy przemówił pos. Holyński, który na wstępie wyraził pogląd, że bez odbudowy naszego rynku kredytowego i kapitałowego wszelkie inwestycje mogą być dokonane tylko według potrzeb dnia i nie może być mowy o planie inwestycyjnym na dalszą metę. Rynek sztywny, skupiający prawie całość oszczędności społeczeństwa, w 100 proc. jest absorbowany przez państwo, co stwarza na rynku kredytowym niemożność właściwego tempa inwestycji. Anomalią jest — zdaniem mówcy — to, że papier państwowy kupiony na giełdzie, jest wysoko oprocentowany, natomiast papier nowy, emitowany przez państwo i lokowany na rynku sztywnym, jest znacznie mniej oprocentowany i pozwala państwu na dokonywanie inwestycji. W tych warunkach życie gospodarcze zamiera. Prócz tego inwestycje państwowe spadają ciężarom na budżety lat następnych. Wskutek omówionych dwóch ustaw obciążenia budżetu jeszcze znacznie wzrosną.

Uchwalonoby więcej, gdyby były środki

Bardzo obszerny referat wygłosił sprawozdawca omawianych projektów pos. Sikorski. Wskazał on, że jednomyślna uchwała komisji oraz stwierdzenie, że uchwalonoby więcej, gdyby były środki, jest najlepszym dowodem zrozumienia celu.

Na pierwszym miejscu stoją wydatki na środki komunikacyjne i energetyczne, wyrażające się sumą zł. 156.800. W hierarchii potrzeb może być cokolwiek mało układowano. Zdaniem referenta, inwestycje dla rolnictwa. Istotnie inwestycje o znaczeniu społecznym wyprowadziły potrzeby rolne. W odpowiedzi na zarzut niedostatecznego uwzględnienia potrzeb ziem wschodnich, mowa zaznacza, że zgodnie z ustaloną hierarchią potrzeb na pierwszym miejscu musiały się znaleźć inwestycje takie, które są bezpośrednio rentowne, a równocześnie wzmacniają potencjał gospodarczy kraju. Pos. Sikorski nie zgadza się z tą sadą, żeby Fundusz Pracy stawał przed sobą obok momentów społecznych jako cel dalszy stopniową przebudowę struktury gospodarczej państwa, nie tylko drogą korygowania dochodu społecznego, lecz również jego podniesienia. Jest to kierunek najzupełniej niewłaściwy. O strukturze

gospodarczej kraju i korygowaniu dochodów społecznych winna decydować wyłącznie polityka gospodarcza rządu, pod kierunkiem premiera, uzgadniającemu ewentualne sprzeczności.

„Co za dużo, to”...

Nawiązując do głosów poselskich w czasie debaty komisijnej, referent przypomniał, że pos. gen. Żeligowski obawiał się, iż plan gospodarczy nie dostatecznie zajmuje się samym człowiekiem. Rzeczywiście dotknięta została istota rzeczy. Mówca cytując Szczepanowskiego, który mówi: „że Polak je za pół, a pracuje za ćwierć europejską”. Od siebie dodaje pos. Sikorski, że obecnie Polska „społecznikuje” za trzech europejczyków i wskutek tego tylko za ćwierć pracuje. Coprawda jego praca społeczna nie-

jednokrotnie wykoleja się; jednak niech tylko ten, kto czuje istotną potrzebę pracy społecznej, pracuje na tym odcinku i to w organizacji, do której czuje inklinację, ale niech się skończy zapędzanie wszystkich do wszystkiego, gdyż wówczas sercem nikt do niczego nie należy.

Przed nami stoi trudna i mozolna praca, konieczny pos. Sikorski, dobroja narodu i osiągnięcia większej przynależności. Potrzebna więc jest skrupulatna oszczędność w konsumpcyjnych wydatkach państwa i wzbudze-

3 odbudowę rynku kredytowego

Najważniejszą inwestycją zatem — sadzi pos. Holyński — musi być odbudowa rynku kredytowego. W planie inwestycyjnym są zaspokojone w gruncie wszystkie potrzeby inwestycyjne wszystkich resortów z wyjątkiem potrzeb min. Skarbu. Obok inwestycji państwowych są konieczne także, inwestycje prywatne, które muszą się opierać na kredycie długoterminowym. Istnieją już obecnie bardzo pochłaniające ca przykłady możliwości inwestycji prywatnych.

W zakończeniu pos. Holyński oświadczył, że jeżeli ustawa będzie uchwalaona, a mowa będzie za nią głosowała, to już w drugim roku powinna być uwzględniona podstawowa inwestycja, t. j. odbudowa rynku kredytowego — (oklaski).

Następnie mowa pos. Snopczyński pragnie, jako reprezentant mieszczanstwa, zadokumentować, że mieszczanstwo polskie na równi z innymi stanami i warstwami społecznymi, z całym siłą przyczyniać się będzie do wielkiej akcji podległości Polaki w zwyż. Oświadczanie nurtu życia gospodarczego, do czego niewątpliwie ustawa niniejsza

Doskonałe warunki dla narciarzy w Karpatach Wschodnich

Worochta, 9. 2. (Tel. wł. — s. b.)
W Karpatach nastąpiło obniżenie temperatury i spadły nowe śniegi. W Worochcie temperatura — 5 C., zachmurzenie całkowite, cisza, śnieży puch. warunki bardzo dobre. Na Zarosławku temperatura — 8 st. C., całkowite zachmurzenie, cisza, starego śniegu 104 cm, nowego 8 cm. Puch śnieży, warunki dla narciarzy bardzo dobre. W Sławsku temperatura — 5 st. C., zachmurzenie i cisza, 2 cm nowego śniegu, warunki dobre, w Górnych partiach bardzo dobre. W Sankach temperatura — 4 st. C., całkowite zachmurzenie, 60 cm starego śniegu, 5 cm nowego, warunki dla narciarzy bardzo dobre.

Nadwórna, 9. 2. (Tel. wł.)
Wskutek znacznego podniesienia się temperatury grube warstwy śniegu w górach w mgłnieniu oki tonięcia. Tworzą się roztopne trudne do przebycia. Rzeka Bystrzyca, Prut i pomniejsze rzeki górskie zaczynają wzbierać. Narciarzy ucieszyły jednak południowe zbocza gór. Stoki północne pokryte są nadą grubą warstwą śniegu, stwarzając dobre warunki narciarskie.

Zapowiadany dla narciarski szlakem II-przej. Brygady Legionów przejdzie przeważnie stokami północnymi, które są dobrze ośnieżone.

Znamienny obław

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł. — s. b.)
Z Łodzi donoszą: W Stradzie daje się zauważyć znaczny odpływ elementu żydowskiego. Przybyło w ciągu jednego roku sklepów polskich 32, żydowskich tylko 28, warstwowi polskich przybyło 10, żydowskich ubywało 11, również przybyło wiele polskich strażników. 75 rodzin żydowskich musiało opuścić miasto, gdyż znalazło się tam bez żadnych środków do życia.

(Dalszy ciąg na str. 2-giej).

Upadek Malagi preludium do wzięcia Madrytu

Salamanca, 9. 2. (PAT). Komunikat powstanców donosi: upadek Malagi należy uważać za preludium do wzięcia Madrytu, tym bardziej, że wojska powstancze odniosły również poważny sukces na odcinku Madrytu, zapewniając sobie skuteczną kontrolę nad drogą, wiodącą z Walencji do stolicy. Droga ta służyła wojskom rządowym do zaopatrywania Madrytu w środki żywności.

Avila, 9. 2. (PAT). Agencja Havasa donosi: wojska powstancze zajęły drogę do Walencji, w punkcie, gdzie łączą się rzeki Manzanares i La Jarama. Operacja ta ma niezwykle doniosłe znaczenie, gdyż w ten sposób wojska rządowe utraciły ostatnie drogę do ewakuacji z Madrytu.

Avila, 9. 2. (PAT). Korespondent Havasa donosi, że zajęcie Malagi obchodzone było w Avili uroczystości. Przez ulice miasta przeszedł pochód. Gen. Mola ukazał się na balkonie jednego z domów i wygłosił krótkie przemówienie, w którym powiedział: „Ja, JESŹ I POZOSTAŁI KOŁA CAŁI” Zwykłość pod Madrytem jest również bliskie. Wejdziemy do Madrytu szybciej, niż mogą przypuszczać najwięksi optymiści.

Gibraltar, 9. 2. (PAT). Agencja Reutersa donosi: według wiadomości, pochodzących ze źródeł powstanczych, oddziały rządowe, broniące Malagi i sąsiadujących z nią pozycji wykazywały zupełną demoralizację i stawiały nieznaczną opór. Powstanczy zajęli również miejscowości Vélez, Malaga, położone o 30 km na północny wschód od Malagi. W porcie wpadły w ręce powstanców zakładowy parowiec, który ry służył jako pływające więzienie dla 600 członków stronnictwa prawicowego.

W Lalinie i Algeiras zapanował wśród tysięcy kobiet i dzieci popłoch o los ich mężów i ojców, należących do milicji w Maladzie. Wczoraj przybyło do Gibraltaru wiele kobiet z prośbą o wiadomości, gdyż rozeszły się pogłoski, że Malaga stała w płomieniach, a wszyscy milicjanci zostali przez powstanców rozstrzelani.

Salamanca, 9. 2. (PAT). Komunikat urzędowy głównej kwatery wojsk powstanczych podaje: na froncie dywizji Avila i Sorla 5 oficerów i 32 milicjantów przeszło na stronę naszą. Na froncie dywizji madryckiej trwało wprowadzanie naszych linii. Zajęliśmy tam Coberetas i Espolón. Droga do Walencji jest obecnie przecięta. Nieprzyjaciel poniósł ciężkie straty.

Na odcinku Ciempozuelos pochwaliliśmy wczoraj przeszło 800 zabitych nieprzyjacieli, poległych w czasie bitwy w dniu 5 lutego. Wspaniała opera-

cja na Malagę trwała w dalszym ciągu. Czerwoni mieli tam przeszło 200 zabitych. W nasze ręce wpadł obfity materiał wojenny. Na jednym tylko odcinku zdobyliśmy 12 armat, 10 milionów naboju, samolot, karabiny maszynowe, samochody ciężarowe, lek i t. d. O godz. 14-tej nacjonalisti-

Gen. Queipo de Llano o olbrzymim sukcesie

Sevilla, 9. 2. (PAT) Gen. Queipo de Llano ogłosił wczoraj wieczorem przez radio następujący komunikat:

Malaga czerwona stała się białą. Operacja wojsk powstanczych w tej prowincji uwięzione zostały olbrzymim sukcesem. Z chwila, gdy przewzięliśmy naturalne trudności terenowe, nieprzyjaciel cofnął się w popłochu, niszcząc za sobą mosty i łącz pozostawiając w naszych rękach nieprzebrane zapasy materiału wojennego.

By znaleźć szczęście, trzeba przede wszystkim natrafić na furtkę, która doń prowadzi

Furtka, która prostą drogą prowadzi do wygranej w pierwszej klasie trzydziestej ósmej Loterii Państwowej, jest los.

Pogrzeb śp. ppor. Beliny-Prażmowskiego

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł. — s. b.) Dziś o godz. 8mej rano w kościele pól kowym 1. p. szwielewów odbyło się nabożeństwo żałobne za spokój duszy zagiętego zmarłego śp. ppor. Beliny-Prażmowskiego. Na nabożeństwie poza rodziną obecni byli gen. broni Sosnkowski, wiceministerstwo spraw wojsk. gen. Gluchowski i gen. Litwinowicz, generałowie Römmel, Piskor, Trojański, Ruppert i Wieniawa Dubrowski. Poza tym obecny był wojewoda Jaroszewicz oraz prezydent miasta Starzyński.

Również do kościoła przybyli delega-

przedefiniowali przez środek miasta, wśród oklasków ludności, która kłębała, całując ręce żołnierzy.

GEN. KLEBER SCHWYTYNY W CZASIE UCIECZKI

Parýż, 9. 2. (Tel. wł.). „Matin” donosi z Gibraltaru, że powstancze okrę-

po otrzymaniu od lotników meldunku, że oddziały rządowe opuszczają różnymi drogami Malagę, wysłano na tyłach powstancze eskadry samolotów bombardujących, które rozprószyły wszystkie koncentracje nieprzyjacielskie. Zajęcia Malagi dokonano w godzinach porannych. Trzy kolumny, które już przedwczoraj wieczorem zawiadowały przedmiastami miasta, wkroczyły rano do śródmieścia, gdzie połączyły się z oddziałami, przybyłymi z Colme-

ty wojenne zatrzymały okręty rządowe, na którego pokładzie znajdowały się liczni przewódcy komunistyczni, pragnący uciec z Malagi. Wśród nich ma się znajdować generał sowiecki Kleber, który niedawno przybył z Madrytu, celem objęcia dowództwa obrony Malagi.

nar. Wkroczenie to odbyło się wśród nieopisanego entuzjazmu ludności. W pierwszych chwilach doszło na ulicy miasta do drobnych utarczek z oddziałami rządowymi, które nie zdążyły się wycofać. Po stronie powstanców zostało kilkunastu żołnierzy rannych, a po rządowej 800 zabitych. Liczba jeńców, którzy dostali się w ręce wojsk powstanczych, jest olbrzymia. Jeszcze przed zajęciem miasta liczba jeńców przekraczała 450. Wiele żołnierzy rządowych poddało się z bronią w rękę. O godz. 17-tej kolumny okupacyjne przedelfowały, witane owacyjnie przez miasto.

Gen. de Llano zaprzeczył następnie komunikatom rządowym o operacjach na odcinkach Lopera, Montorio i Pozoblanco. W okolicach tych nie ma, jego zdaniem, ani jednego rządowego żołnierza. W zakończeniu komunikatu gen. de Llano podniósł zasługi różnych jednostek wojskowych, które brały udział w zajęciu prowincji.

Herbata Riedla
LWÓW-RAUTOWSKIEGO

Szkołnictwo na terenie Małopolski Wsch.

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł. — s. b.) Według ostatnich danych statystycznych na terenie całej Polski istnieje o ogółem w roku szkolnym 1936/37 — 760 szkół średnich ogólnokształcących, do których uczęszcza 200.391 uczniów, w tym 114.806 chłopców a 85.585 dziewcząt. Z tej liczby na województwa łwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie średnich szkół ogólnokształcących przy pada 156, do których uczęszcza ogółem 39.345 uczniów, w tym 20.700 wódców istnieje 67 szkół prywatnych, 4 szkoły samorządowe a reszta szkoły państwowe.

ZNOWU WYPADNIĘCIE Z PO-CIAGU

Sadowa Wisznia, 9. 2. (Tel. wł.) Dn. 9 bm. z pociągu osobowego zdążącego go ze Lwowa do Krakowa, na szlaku między stacjami Radowiec—Sadowa Wisznia, wypadła z podwoju dziewczyna lat około 18, mieszkająca na wsi. Leżącą bez przytomności na bencie znalazł słusarz kolejowy, który zawiadomił o wypadku stację w Sadowie Wiszni, gdzie niesczliwą prze-niesiono.

Lekarz stwierdził zalamanie podstawy czaszki oraz ogólne obrażenia ciele-sne. Znalezione przy przesłuchaniu bileto kolejowy, zakupiony w Górkach Jagiellońskich do Sadowej Wiszni wskazywał, że podróżna jechała tym właśnie pociągiem i wskutek własnej nieuwagi została uległa wypadkowi. Wobec niecierpliwości zastosowania opieki szpitalnej, nieszczęśliwa przewieziona najbliższym pociągiem do Lwowa. Policja prowadzi dochodzenia celem ustalenia toż-samości osoby.

Przed złotem Sokołów w Katowicach

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł. — s. b.) Z Katowic donoszą: Przygotowania do ogłoszenia złotego sokoła w Katowicach, który odbędzie się — jak wiadomo — w lecie br., są już w pełnym toku. Według przewidywań w złocie weźmie udział ponad 20 tys. sokołów. Spodziewane są również lic-

ne delegacje sokolstwa polskiego z zagranicy, a mianowicie ze Stanów Zjed-noczonych, A. P., Czechosłowacji, Jugosławii, Bułgarii i in. Docenając i-wocną pracę sokolstwa polskiego pro-tekto-rat nad złotem przyjął Marszałek Smigły-Rydz. Będzie to jedna z naj-większych rewii sokolstwa polskiego.

TEATR WIELKI **MAŁŻEŃSTWO** po cenach najniższych

Bez względu na warunki śniegowe

odbędzie się Marsz Huculskim Szlakiem II. Brygady Legionów

Marsz Zimowy historycznym szlakiem Karpackim, mający być wzruszeniem dla bohaterstwa czynu II-giej Brygady Legionów oraz propagandą idei zbiorowego wysiłku w pokonywaniu trudów, stwarzanych przez surową przyrodę górską odbędzie się bez względu na warunki śniegowe na wyznaczonej trasie.

Należy dodać, że na wypadek pogorszenia się warunków śniegowych lub braku śniegu na trasie, lub na poszczególnych odcinkach, Marsz odbywa się pociąg z nami na zamiar, a to na podstawie regulaminu Marszu.

Zwycięzcom w Marszu i pokonywaniu trudów oczekują tradycyjne nagrody i pamiątkowe odznaki. Wystawa nagród została otwarta w Wroclawie na dn. 11 b. m.

Na specjalne podkreślenie zasługuje nagroda przechodnia Wojewody stanisławowskiego, generała Pałowskię dla najlepszego zespołu województwa stanisławowskiego, uczestniczącego

go w Marszu Huculskim Szlakiem II-giej Brygady Legionów. Jest to rzeźba w brązie, artysty rzeźbiarza Jana Małty, wykonana w 1918 r., przedstawiająca symboliczne złączenie wszystkich dzielnic w wspólnej walce o granice państwa. Waga rzeźby wynosi 66 kg.

Do nagrody przechodniej Wojewody stanisławowskiego przyznawane są cztery nagrody indywidualne jednorazowe, które otrzymują uczestnicy zwycięskiego patrolu na własność.

Odpowiedzi Wojewoda gen. Pałowski ufundował 12 nagród dla zespołów regionalnych z terenu województwa stanisławowskiego oraz nagrody przechodnią za pierwsze miejsce w kombinacji (osobna konkurencja oddziału stanisławowskiego P. T. T.) organizuje zawody o puchar czarnohorski norweskiej. Do tej nagrody przechodniej przyznawana jest nagroda indywidualna

(Dalszy ciąg ze strony 1-iej)

za musi się przyczynić, nie pozostanie bez wpływu na ukształtowanie się stosunków w miastach. W związku z tym, wolno zgłasza rezolucję, wyrażającą radę, aby przy wykonywaniu planu inwestycyjnego poświęcono pracę, o ile to technicznie jest możliwe, powierzone były średnim i drobnym warsztatom miejskim, mogącym się wykazać odpowiednim przygotowaniem zawodowemu, aby w ten sposób przyczynić się do oświecenia życia gospodarczego środowisk mieszczańskich.

Pos. Tomaszewicz, charakterystyzując dyskusję na Komisji budżetowej, oświadcza, że gdy mówo o planie inwestycyjnym, mającym na celu przebudowę struktury gospodarczej, to nie podobna oddzielić momentów społecznych od gospodarczych, Rozmiary bezrobocia są najistotniejszym problemem skutecznosci wszelkiej polityki gospodarczej i społecznej.

POPIERAJMY CELE I ZADANIA TOW. SZKOŁY LUDOWEJ.

Lwów, dnia 9 lutego 1937 r.

Rocznica Morza

Dzień 10 lutego jest dniem rocznicy dla nas wezszm nam radośnie rocznicy dnia 10 lutego 1920 r., w którym to pamiętnym dniu na mocy traktatu wersalskiego na rozkaz Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego wojła polskie pod dowództwem generała Józefa Hallera entuzjastycznie witane w Lubawie, Lidzbarku, Pielinie, Chojnicach, Starogardzie i innych miastach pomorskich dotarły do Bałtyku i w imieniu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej zajęły skromny skrawek wybrzeża morskiego go; były to nowe zaślubiny Polski z morzem — odnowienie słubowania niości, wietność i miłość; dzień 10 lutego ma dla nas wielkie znaczenie — jest to dzień, w który się gódzi się święcić jego rocznicę po wieczne czasy... i my i pokolenia, które przysięga po nas witać ją będą z coraz większą radością, bo każdy rok następny pomażać będzie jej znaczenie dla rosnącej mocarstwowej siły Polski. Radość miesza się z wzruszeniem i dumą, bo Polska bez poprzedzających poważniejszych tradycji stałaby się w ciągu lat kilkunastu państwem morskim, obojętnym światu, gładkim państwem morskich całego świata.

Polska zdecydowanie wstąpiła na drogę naprawy błędów historycznych, które zgryzowały jej tyle upokorzeń, tyle cierpień i tyle nieszczęść, które ją kosztowały tyle krwi naliepszych jej synów.

Spółeczeństwo całe jest już przeświadczone o tym, że nasza granica morska chociaż licząca tylko 146 km, a bez Helu 76 km, odgrywa rolę plus gospodarczych Polski, że jest szeroka bramą dla wymiany towarowej z zagranicą, o czym wymownie świadczy fakt, że podczas gdy w r. 1922 7/3 proc. ogólnego obrotu towarowego Polski szło drogą morską, to w r. 1934 przeszło w przywozie 78 proc., a w wywozie 79 proc., a wysokość oszczędności jakie zyskialiśmy w naszym bilansie płatniczym z tytułu skierowania towarów na porty polskie w okresie od 1922—1925 oceniana na dwa miliardy 430 milionów złotych. — Wszyscy doceniamy znaczenie olbrzymie tego szlaku dla wojny, dla drogi do morza, dla nam bezpośrednią drogę do nawiazania łączności i utrzymania łączności z 8 milionami braci naszych żyjących za granicami Rzeczypospolitej i uchronienia ich od wynarodowienia i rozszerzenia w ten sposób granic Polski. Każdy obywatel Polski jest już przeświadczone głęboko, że siła mocarstwowa Polski leży na morzu, i że wolność morska należy być wykorzystana jest gwarantką naszego dobrobytu, naszej niezależności gospodarczej i niepodległości politycznej.

Z chwilą odzyskania wolnego dostępu do morza stanaliśmy wobec zagadnienia stworzenia floty handlowej i wojennej, zagadnienia niesłychanie trudnego i odpowiedzialnego. Pierwszy dekret jaki podpisał Naczelnik Państwa 28 listopada 1918 r., to był dekret zawierający trzy kilka słów żołnierskich: „Rozkazuję stworzenie marynarki polskiej”; rozkaz ten nie znalazł zaraz należytego posłuszeństwa, nie dziwne, gdyż w pierwszych latach wskazywano. Polscy żeglarnicy, którzy w przeszłości najwięcej, że czynnik rządzący i społeczne nie mogły poddać wszystkiemu, tym więcej, że rozpoczęliśmy budowę Państwa, zniszczonego działaniami wojennymi, że skarbem naszym; pierwsze poczynania szły zółwim krokiem, straciłmy dużo drogiego czasu i dopiero Marszałek Józef Piłsudski, jako premier w latach 1926 i 1927 przjął do swego programu i otoczył troskliwą opieką rozbudowę portu handlowego w

Wschodnia Malopolska a rządowy plan inwestycyjny

Wywiad z posłem Kornelem Krzeczunowiczem

Od szeregu tygodni alarmujemy opinię publiczną, iż Wschodnia Malopolska ma być całkowicie pominięta w planach inwestycyjnych na rok 1937 i na najbliższe 4-letnie, oraz że nasza Parlamentarna Grupa Regionalna wydaje się bezczynna w tej dziedzinie, tym bardziej, że obserwujemy wybitną ruchliwość innych Grup Regionalnych.

W związku z tym zwróciliśmy się do posła Kornela Krzeczunowicza, członka Komisji Grupy Regionalnej dla spraw inwestycyjnych, prosząc go o wyjaśnienie tego niepokojącego stanu rzeczy.

Na zapytanie nasze odpowiada poseł Krzeczunowicz:

„Istotnie Komisja dla spraw inwesty-

cyjnych została wywołana przez Grupę Regionalną dopiero pod koniec stycznia br. w związku z wniesieniem przez Rząd projektu ustawy, nie należy się tym jednak niepokoić, w odróżnieniu bowiem od innych regionów, dla których powstały inwestycyjne są nowości, mamy większość planów inwestycyjnych z dawien dawna opracowanych, wiele z nich pochodzi z czasów przedwojennych, że wymienię przykładowo — Kanał Wisła—Dniestr, regulacja licznych rzek, prace melioracyjne byłego Wydziału Krajowego, — które do dziś dnia nie straciły, nie ze swej aktualności. Pora tym szereg kolegów posłów opracowywać poszczególne dziedziny inwestycji od chwili, gdy

ce kolonialne przez wychodźców naszych wytworzone.

Dość już po zdaniu pierwszego egzaminu morskiego, Polska śmiało występuje z żądaniami kolonii, które są potrzebne bądź to dla odpyłwu naturalnego przyrostu ludności, bądź to jako źródło surowców dla rozwoju przemysłu rodzinnego. Prawo Polski do kolonii znalazło już uznanie na terenie międzynarodowym.

W siedmienną rocznicę odzyskania dostępu do morza musimy sobie uprzytomnić, że obrona naszych portów morskich, wolności morskiej i Pomorza bez dobrze zorganizowanej siły zbrojnej morskiej, zdolnej do planowej akcji na morzu jest niemożliwa.

Silna flota wojenna jest koniecznością państwową, dla zabezpieczenia Państwa pokoju, dla ochrony naszej marynarki handlowej i handlu morskiego i oparcia naszej niezależności politycznej i gospodarczej na trwałych podstawach. Polska dotychczas nie zdobyła się na ustawę flotową, gwarantującą normalną rozbudowę floty wojennej; to co dotychczas dla tej rozbudowy zrobiono nie stoi w żadnym stosunku do trzydziesto cztero milionowego państwa i rosnącego nęstiżu mocarstwego Rzeczypospolitej.

Tragicznie zmarły wiec zasłużony Prezes Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonialnej, wielki bojownik idei morskiej polskiej szp. generał Gustaw Orlicz Dreszer, woła do nas z zaświatów: „Marynarzom naszym powierzono straż nad morzem i obronę najeźdźcą klejnotu Rzeczypospolitej — własnego wybrzeża. Czy otrzymali oni od narodu dostateczne środki, by spełnić swój obowiązek obrony tak ściśle związanej z dobrą czy złą dolą przyszłych pokoleń polskich. Niezapomnijmy, że najmniejsza dla Państwa granica morska jest dotychczas najsłabszą bronią”.

„Każdy Polak powinien stanąć w szeregu Ligi Morskiej i Kolonialnej; tylko wielki zbiorowy wysiłek całego narodu może zrealizować idee morską w ich całokształcie i zapewnić Rzeczypospolitej pokój, niezależność gospodarczą i dobrobyt. Jej obywateli. Nie żałujmy ofiar na Fundusz Obrony Morskiej i Narodowej i Fundusz akcji Kolonialnej”.

Utkwily mi w pamięci trafne refleksje Zbigniewa Grotowskiego, który zakończył swój artykuł: „Myśleliśmy, że będzie to morze tylko symbolicznie ładne, ale nieuczciwie i dlatego zruśliśmy tylko pierścienie. Dopiero później zmieniliśmy metodę i zaczęliśmy rzucać w morze niebezpieczeństwo. Okazało się, że tam jest naliepszy kraj i naliepszy człowiek. A morze odwdzięcając się nam za ufanie zaczęło dla nas pracować”.

STANISŁAW NIEMCZYCKI

wiadomym się stało, że Rząd opracowuje 4-letni plan inwestycyjny a grupa regionalna obecnie je kalkuluje. Prace nasze, jak i innych regionów, będą pod stałą dla wytycznych planu rządowego na następne lata i ściśle bieżące mając na wspólnym przedłożeniu obecnie projekt ustawy, który uchwaliła w sobotę Komisja budżetowa Sejmu. Projekt ten bowiem ma i może tylko mieć wyłącznie na oku Państwa jako całość i jego obronność i w tym celu przede wszystkim zatrzymanie ostatnią widoczną pozostałość po zabórach, kas, straszne zaniedbanie, pustynię prawie w centrum Państwa na pograniczu Malopolski i Kongresówki położoną co za tym idzie — uprzedzenie i komunikacyjne uprzedzenie tych okolic, które wiecprzemierza zwał okrzegiem Sandanierskim, o którym pamiętać musimy, że leżała w nim niedgdyś jedna ze stolic Polski”.

— Ale co otrzymuje Wschodnia Malopolska?

— „Niestety bardzo niewiele. Nie znaczy to jednak, aby nie na tych wielkich inwestycjach nie skorzystała. Przede wszystkim zachodzącej części wojew. Lwowskiego wchodzi w skład regionu uprzywilejowanego, a następnie cały kraj skorzysta pośrednio na ogromnym osywnieniu, które dać muszą inwestycje państwowe w sumie 800 milionów złotych! Nie będę tu powtarzał szczegółów. Zaczynając tylko przykładowo kilka cyfr: i tak dla uporzędowania sieci dróg państwowych na naszym terenie trzeba by około 70 milionów, otrzymujemy na rok 1937 około 3 i pół miliona.

Na zabudowę potoków górskich potrzeba 15 i pół miliona, otrzymujemy 25000 (0). Na dokonanie regulacji niektórych rzek potrzeba około 17 milionów. Ministerstwo Rolnictwa przewiduje na ten cel około 1,600,000, lecz nie wiadomo, czy sumę tę uzyska. Nie ograniczane są potrzeby w dziedzinie melioracji szczegółowych. Już Wydział Krajowy przewidywał konieczność melioracji 800,000 ha jak i pastwisk i drenowanie 1,400,000 ha roli. Ację tę prowadzi Lwowska Izba Rolnicza. Ta dziedzina inwestycji tym się wyróżnia od innych, że wykonywana przeważnie przez interesowanych, wobec czego kosztu Państwo i samorząd bardzo nie wiele. Dla przykładu przytoczę, że w roku 1936 kosztem 45,000 zł. zmeliorowano 6,140 ha. Skromne więc nawet fundusze, przeznaczane na ten cel, dają olbrzymie efekty. Stwierdzenie naszym będzie więc przede wszystkim w tej dziedzinie uzyskać powiększenie dotacji.

Olbrzymie są potrzeby inwestycyjne miast. Cyfry, zabrane przez posła Ostrowskiego, przedstawiają się następująco: woj. Lwowski: 157 i pół miliona, woj. Tarnobrz. 10 i pół miliona, woj. Stanisławowski 29 milionów. Naturalnie, że całość tych sum nie będzie nigdy pokryta przez Państwo, Państwo musi tylko przyjąć z częściową pomocą finansową samorządowi miejskiemu i przedsiębiorstwom miejskim. Z innych inwestycji wymienić należy konieczność budowy gazociągów wzdłuż całego Podkarpacia, tworzącego całość z tegoroczną inwestycją Żuraw w dziedzinie rozbudowy gazociągów, — oraz ulepszenie komunikacji między Lwowem a Warszawą przez przebudowę i częściową nową budowę linii kolejowej Lwów—Białystok—Lublin.

Nie potrzebuję dodawać, że dopiero budowa kanału Wisła—Dniestr—Rumunia ukoruje całe dzieło i zamieni Wsch. Malopolską na prawdziwą łącznicę między Zachodem a Wschodem, Bałtykiem a Morzem Czarnym. Grupa Regionalna czuwa pilnie nad potrzebą i Wschodniej Malopolski i jedyną granicą jej aktywności jest sytuacja budowlana Skarbu Państwa”.

Kiedy Niemcy zażądają kolonii? Dokoła wizyty Ribbentropa w Londynie

Berlin, 8. 2. (PAT). Sprawa wysu-
nięcia niemieckich postulatów koloni-
alnych w Londynie doznała pewnej
zwłoki. Kola niemieckie nie oczekują
jak, się sądzi, jakiegokolwiek decydu-
jącego zwrotu w tej dziedzinie
przed zakończeniem urlopu wypoczyn-
kowego min. Edena.

Urlop ten wywołał w kółach nie-
mieckich pewne domysły o rzekomo
dyplomatycznym charakterze tej przer-
wy w pracy. Ostatnie wiadomości
stwierdzają jednak, że minister brytyjs-
ki potrzebował istotnie wypoczynku
wskutek przepracowania. Z drugiej
strony pewnie nadzieja wzбудziła tu o-
koliczność, że tymczasowym zastępcą
Edena pozostał lord Halifax, uważany
za zwolennika porozumienia z Niem-
cami.

Tymczasem lord Halifax nie zamie-
rza bynajmniej bez min. Edena doko-
nywać jakiegokolwiek decydujących
posunięć. Poza tym donoszą z Londy-
nu, że miarodajne kola angielskie nie
są rzekomo skłonne do większej akcji
w dziedzinie polityki wewnętrznej
lag zagranicznej przed dniem koro-
nacji króla Jerzego VIgo, t. j. przed 12
maja.

Londyn, 8. 2. (Tel. wł.) Ambasador
von Ribbentrop zażądał widzenia się
z lordem Halifaxem. Spotkanie to od-
będzie się prawdopodobnie w Foreign
Office w środę lub czwartek.

Budżet miasta Stanisławowa

Stanisławów, 8. 2. (Tel. wł.) Dziś
w obecności wojew. Paślowskiego od-
było się posiedzenie zarządu miejskie-
go, członków komisji rewizyjnej i kilku
innych radnych. Przedmiotem obrad było
wykonanie budżetu miasta za rok
1936/37 i preliminarza budżetowego na
rok bieżący, przy czym omówiono naj-
ważniejsze zagadnienia finansowe i go-
spodarcze miasta.

ZABÓJSTWO STARCA

Stanisławów, 8. 2. (Tel. wł.) W Chmie-
łowce pow. Stanisławowski zamordowany
został w swym mieszkaniu 76-letni Se-
men Osadczin. Miał on w domu wielką
sok gotówkę ze sprzedaży bydła i sian-
na.

POMOC ZIMOWA W BOR- SZCZOWSKIM

Borszczów, 8. 2. (Tel. wł.) Powiat
borszczowski wysuwa się na jedno
z pierwszych miejsc w woj. tarnopolskim
w akcji pomocy zimowej. Dotychczas
zebrano 21 wagonów ziemiaków,
5 wagonów zbóż i około 50 m sześć.
drzewa opałowe. Większość produk-
tów wysłano na Śląsk w zamian za
węgiel. Urządzono już dwa większe roz-
dawnictwa produktów dla bezrobot-
nych, przy czym rozdano 3000 zł i
zaopatrzone 570 rodzin. Gotówkę ze-
brano 3000 zł.

DZIECOKOBISTWO I SAMOBÓJ- STWO PRZECZ ZACZADZENIE

Zaleszczyki, 8. 2. (Tel. wł.) Słienka
Maria Ilnicka w Winiatyńskich pow.
Zaleszczyki napaliła onegdaj w piecu
i zatkała komin. Piec uśczeniła. Na-
stępnie wraz z 5-letnim i 10-miesięcz-
nym synem ułożyła się do snu. Rano
sąsiedzi wyważyli drzwi, zastali matkę
wraz z oboma synami martwych. De-
spertka miała wprawdzie 1 i 3/4 mro-
zów gruntu, ale żyła w niedostatku,
nie gdyła o zdrowie i życie. Nie
żyła ona z mężem już od dawna.

SIKIERA PORABIA BRATA

Rzeszów, 8. 2. (Tel. wł.) W sobotę
wieczorem wybuchła bójka między
braćmi Józefem Kędziorem i Janem
Bednarzem, nieslubnym synem matki
Kędzióra. Bednarz zamknął swoją sie-
kiera Kędzióra, którego w stanie bra-
zo groźnym odstawiono do szpitala.
Policja wdrożyła dochodzenia.

Jak zaznacza Agencja Reutersa, acz-
kolwiek jest rzeczą normalną, że am-
basador składa po pewnym okresie
nieobecności wizytę kurtuazyjną w Fo-
rein Office, to jednak prawie pew-
nym jest, że omawiane będą niektóre
tematy mowy kanclerza Hitlera, Rib-
bentrop podkreślił argumenty Hitlera,
lecz — jak słychać — nie przedstawia
bardziej szczegółowych propozycji w
sprawie rozszereżenia kolonialnych Nie-
miec.

Berlin, 8. 2. (Tel. wł.) „National Zei-
tung” w depeszy z Londynu nawiguje
do znanego incydentu z ambasado-
rem von Ribbentropem podczas wrę-
czenia listów uwierzyteliwiających kró-
lowi. Jak wiadomo, Ribbentrop za-
miał przepisać ceremoniałem
dworskim pochylem się przed kró-
lem w ukołonie, powitał monarchę ukło-
nem narodo-wo — socjalistycznym, pod-
nosząc ręce do góry i wypowiadając
słowa: „Heil Hitler”.

Depesza ta została skierowana na brak to-
lerancji ze strony angielskiej. Protesty
angielskie z powodu tego incydentu
dowodzą — zdaniem „National Zei-
tung” — braku zrozumienia dla na-
myśli Niemiec, Tłumaczacę, że am-
basador niemiecki użył wręcz ogóln-
nym przepisom dworskim podziwien-
ia, przyjętego w Trzeciej Rzeszy, „Na-
tional Zeitung” zauważa, że „towa-
rzysz partyni” von Ribbentrop po-
siada złotą odznakę partyni, jest żół-
nym politycznym Adolfa Hitlera i
urzędowo uwierzyteliślony repre-
zentantem głowy państwa niemieckie-
go. Użycie więc przezeń odpowiedniego
go podziwienia uważane być może
tylko za okazanie specjalnych hono-
rów, tym bardziej, że nie chodzi tu
tylko o podziwienienie partyni, lecz o
podziwienienie ogólnie niemieckie.

„Mała Ententa przestała istnieć”

Paryż, 8. 2. (Tel. wł.) „Le Temps”
zobowiązuje z Bukaresztu, że po debacie
w Izbie rumuńskiej, w której zaatako-
wany został bardzo ostro poseł czeszo-
słowski w Bukaresztu p. Szabo z po-
wodu opublikowania jego książki, —
dyskusja obecna w Rumunii w tej
sprawie zaczyna nabierać coraz wię-
szego rozgłosu.

„Temps” przytacza artykuł dzien-
nika rumuńskiego „Curentul”, który
zabiera głos w tej dyskusji dochod-
zący do postawienia pytania, czy Ma-
ła Ententa jeszcze dzisiaj w tej sytuacji
istnieje?

Depesza rumuńska po analizowa-
niu polityki czeskiej i jugosłowiańskiej
oraz zbliżenia bulgarsko-jugosłowiań-
skiego dochodzi do wniosku, że Mała
Ententa jako blok jednolity przestała
istnieć i że Rumunia w związku z
tym winna zrewiduwać swą politykę
zagraniczną, by nie ludzić się w dal-
szym ciągu co do rzekomej solidarno-
ści Małej Ententy.

Fatalna gospodarka w kolchozach Drożyzna artykułów pierwszej potrzeby

Moskwa, 8. 2. (PAT) „Polnaja
Prawda” skarży się na brak artykułów
spożywczych w północnych okęgach
oraz na drożyznę tych artykułów. Od
2-ich miesięcy brak jest w sklepach ka-
szy, ry, makaronu, a mięsa w ogóle
nie ma w handlu. Chleba również czę-
sto brak. Kilogram masła śmietanko-
wego kosztuje od 20 do 22 rubli. Poza
tym ludność odczuwa brak odzieży, bie-
lizny i w ogóle manufaktury.

Moskwa, 8. 2. (PAT) „Polnaja
Prawda” donosi, że w rejonie Kolskim

wszystkie siedem kolchozów są deficy-
towe. Członkowie zarządu kradną i
trwonią pieniądze spółdzielcze.

Emendacje wydawane są bez żadnego
planu. Np. dochód kolchozu Tulowa
wynosi w roku ubiegłym 36 tys. rubli,
a wydano swansem kolchoznikom 70
tys. rb. Kolchoznicy nie wychodzą do
pracy zupełnie, albo bardzo rzadko.
Szef kolchozników tego kolchozu Iwan
Niwanin w roku ubiegłym wyrobił tyl-
ko 14 t. zw. „pracodni”.

Uzgodnienie planu kontroli morskiej Cztery mocarstwa będą strzegły wybrzeży Hiszpanii

Londyn, 8. 2. (Tel. wł.) Rząd bry-
tyjski przesłał komitetowi nieinterwen-
cji odpowiedzi na kwestionariusz w
sprawie rozszerzenia kontroli na o-
choćników. Rząd brytyjski, jak można
się było tego z góry spodziewać, od-
kazywał. Odpowiedzi radu brytyjskie-
go słuchają, że dla wykonania tej
kontroli morskiej wybrane zostały o-
kreślenie cztery mocarstwa, a mianow-
icie W. Brytania, Francja, Włochy i
Niemcy, ponieważ przez stałe utrzy-
manie części swych flot na wodach

hiszpańskich przez dłuższy czas wy-
kazywały, iż rozporządzają niezbędnymi
środkami.

O ileby jednak trudności w tym
względzie mogły być opanowane,
rząd Jego Królewskiej Mości nie wi-
dzi żadnego powodu, dlaczego rów-
nież jakimikolwiek innemu mocar-
stwu, pragnącemu uczestniczyć w kon-
troli, nie miałaby być przydzielona so-
owna strefa.

Jak widać z powyższego, rząd bry-
tyjski nie wyklucza możliwości współ-
działania w kontroli również floty o-
wiejskiej lub floty kółekogolwiek in-
nego państwa, o ile tylko warunki
techniczne na to pozwolą. Ten punkt
widzenia jest nieco odmienny od pier-
wotnie zajętego stanowiska i wskazuje
na kompromis z Paryżem w tej spr-
wie.

Pogrzeb śp. ppor. Zbigniewa Beliny-Przemysłowskiego

Warszawa, 8. 2. (Tel. wł. — s. b.)
Dnia 9 bm., o g. 8 rano odbędzie się
w kościele i. p. św. Józefa przy ul.
Łazienkowskiej nabożeństwo żałobne
za duszę tragicznie zmarłego ppor. Zbi-
gniewa Władysława Beliny-Przem-
ysłowskiego.

Po nabożeństwie zwłoki przewiezo-
ne zostaną samochodem do Obrazowa
w pow. sandomierskim, woj. kieleckie-
go, dokąd jednocześnie udadzą się sa-
mochodami uczestnicy ceremonii żałob-
nej.

Po tragedii w kopalni

Chorzów, 8. 2. (Tel. wł.) W zwią-
zku z tragicznym wypadkiem w ko-
palni „Wanda”, gdzie — jak wiadomo
— zginęło trzech górników, zjechała na
teren kopalni specjalna komisja sądo-
wa. Komisja ta przeprowadza skrupu-
latnie dochodzenia celem ustalenia przy-
czyn wypadku.

Kolumna ratownicza wypompuje z
szybu narozłamana wodę celem do-
tarcia do ofiar katastrofy. Prawdopo-
dobnie jutro uda się wydobyć zwłoki
zabitych trzech górników.

Polacy w Montevideo organizują się

Buenos Aires, 8. 2. (PAT) Z Mon-
tevideo donoszą, że powstało tam „Mo-
warszejskie polskie imienia Marszałka
Śmigłego-Rydzyskiego”.

Nowe towaryzstwo polskie w Mon-
tevideo jest organizacją apolityczną,
mającą na celu wzajemną pomoc, po-
pieranie szkolnictwa polskiego i obro-
nę dobrego imienia Polaka w Urugu-
aju.

Polska sztuka w teatrze słowackim

Bratislava, 8. 2. (PAT). Na scenie
Słowackiego Teatru Narodowego wy-
stawiono w doskonałym przekładzie
słowackim sztukę „Adwokat i róża”,
J. Szaniawskiego w reżyserii dr. Jana
Jamnickiego.

Liczenie zebrana publiczność prze-
żyła sztukę b. przychylnie, podobnie jak
prasa, która podnosi jej wysokie wa-
lory poetyckie.

LOTNICTWO POLSKIE MUSI BYĆ
SILNE! — ZŁOŻ NA NIE OFIARĘ
NA KANTO P.K.O. Nr. 503.300

Liczba ochotników równa po obu stronach

Londyn, 8. 2. (Tel. wł.) Przewodca
Labour Party, Attlee zapłacił dziś po-
stuludni w Izbie Gmin podsekretarza
stanu Cranborne’a, czy posiada jakieś

wiadomości w sprawie ładowania
wojsk włoskich w Hiszpanii.

„Otrzymałmy wiadomość — o-
świadczył w odpowiedzi Cranborne

— że do Hiszpanii przybyła duża lic-
ba Włochów. Jak to już powiedziałem
dnia 20 stycznia, nie można z całą śia-
słością ustalić liczby ochotników lub
żołnierzy, przybyłych do Hiszpanii”.

Attlee dodał następnie pytanie, czy
nie jest rzeczą oczywistą, że interwen-
cja stała się teraz jednostronną i czy
pewność w wydaniu decyzji nie
stwarza sytuacji, analogicznej do sie-
pnia ub. r. „Nie” — odpowiedział
Cranborne. — „Jak to już zaznaczyłem,
jest rzeczą niemożliwą podanie do-
kładnej liczby, lecz według wiadomo-
ści, które posiadam, liczba ochotni-
ków jest równa po obu stronach.”

Następnie labourysta Grenfell za-
pytał, czy Cranborne sądzi, że posiłki
włoskie składają się wyłącznie z ochot-
ników. Przecież cały świat wie o tym,
że Włochy i Niemcy posyłają do His-
zpanii swą wojska regularne. Cran-
borne ponownie odpowiedział prze-
czajno i stwierdził, że według jego wiado-
mości, wszyscy ci, którzy udają się do
Hiszpanii, są ochotnikami.
„Byłoby oczywiście wskazaniem, aby
ten ten ruch się zakończył — oświadczył
Cranborne — i to jest celem, do którego
go dąży rząd brytyjski w komisjach
nieinterwenjencji.”

Z teatru bywa różni

Ubiegły tydzień zanotował na fali teru rzadką ostatnio zwyżkę: słuchowisko, które zarówno pod względem treści, jak wykonania należy do najświetniejszych momentów teatru wyobraźni. Była to nadana 4 b. m. z Warszawy sztuka Szawalskiego, p. t. „W lesie”, mikrotragedia czterech istnień ludzkich, której niepostrzeżenie spotykały się i niepostrzeżenie rozminęły. Zwyczajność zdarzeń, codziennosc i prawdziwość tego małego wydarzenia z życia, tym silniej wydawała głębią tragizm, który zamknął słuchacza jakby w ciemnym koku wstrząsająca przeczucia.

Do leśniczków w zaśniętym lesie przyczekał jakiegoś ranka podnieci, elegancko ubrana kobieta, co światła. Pociąg stanął na stacji, zasypany śniegiem. Parogodzinna przerwa w podróży, i głód — oto przyczyny dla których wynajęte senniki zatrzymują się przed domem leśniczki. Przyjmują je podróżna dziewczina i nieprzejmiona kobieta, teściowa nieobecnego leśnika. Twardo wita przybyłą, niechętnie ją gości. W głosie jej (a był to niski, przemiły leśnik, pios. Stanisław Wyszyński) czuje się jakby skondensowane niezrozumienie, które czai się gdzieś po kątach tego domu, wałęsa się po śladach nieobecnych w nim ludzi: leśnika i jego miedzy żony.

Pewoli z banalnej rozmowy, że zwykłego przeziębienia świata ludzi prostych światu ludzko komplikowanych, wyłania się prawda: leśnik

Wśród wydawnictw gospodarczych

Nowy nr „POLITYKI GOSPODARSTWA”. Wyseidi z druk. — 2 strony literacy — nowy numer dwutygodnika „Polityka Gospodarcza”. Numer ten zawiera m. in.: — artykuł wstępny p. t. „Dualizm budżetowy”, a poza tym artykuły: „Wojna hiszpańska i zbrojenia a koniunktura światowa”, „Problemy emerytalny”, „Kontrola ubezpieczeń prywatnych”, „Wielkie dzieło Henryka Tenenbauma”.

W dziale notatek znajdujemy notatkę następującą: „Czyżby monopol handlu na stepach? Znaczenie węgla”. „Stale kontynuacja z zmienną treścią” oraz uwagi na temat gospodarki lasów państwowych. Dalej notatki o bonach skarbowych i zmianach na rynku kapitałowym, porównanie węgla i ropy, ograniczenie wolności przemysłu, statystyka węgla a koniunktura 1936 roku, procesy wyrównawcze w zjawisku porostu, słoto pcyfikatom świata.

„Dziś. Ze świata gospodarczego” zawiera notatkę p. t. „Niemy a krąle wierzycielskie”. „Bank Francji finansuje politykę społeczną”. „Angielska finansista o Polsce”. „Premier holenderski o inflacyjnych metodach”. oraz cały szereg wiadomości z łutownic i towarzyskich.

POPIERAJMY CELE I ZADANIA TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ.

jest zdeklarowanym inteligentem, który po jakiejś wielkiej katastrofie życiowej, zrezygnowany osiada w lesie. Opisał się z nauczyciela wiejską, prostą, zwykłą „piłską”, jak mówi o niej matka. Napórdo wszystko idzie swoim trybem. Ale przyjazd obcej objawia podłoże tego spokoju, podłoże niebezpieczeństwa, każdej chwili grożącej katastrofą. Leśnik, „za długo i za często patrzy przez okno”. Na drogę, która przybył z innego świata. Czeka i tęskni. Oczywiście że ta właśnie podróżna, która los rzucił teraz do jego domu. Teściowa dobra wszystko widać i przeczuwa. Staje w obronie zasłamanego szczęścia swojej córki. Uda jej się doprowadzić do zminięcia się drogi niezamiejonej z drogą jej życia. Czy na długo jednak?

Tych kilka scen, odsłaniających głab „wyciecznego życia” ludzi w lesie, stanowi jakby prolog do dramatu, który się kiedyś później będzie musiał rozwinąć. Może pójdzie starym śladem, a może się jakoś wypaczy, wyko leć. W każdym razie dom o tak na pielepi skali uczucie i wspomnień nie będzie spokojny. Choć jest to taki piękny, cichy, zasobny dom w lesie.

Zwyczajny przebieg dramatu kończy się jego załatwieniem scenariuszem. Tutaj stało się inaczej. Szawalski wprowadził trzy czworo ludzi do rozmyślań słuchacza. Teraz musi się o nich czasem pomyśleć: jak żyją dalej? Jest takie postawienie osób fikcyjnych i fikcyjnych dramatów zjawiskiem nieczęstym; zawsze bardzo pożądanym i świadczącym o wielkiej sile sugestyjnej autora, w teatrze radiowym może zająć miejsce uprzywilejowane. Radiosłuchacz lubi mieć „swoich” bohaterów, z którymi żyć może na dłużej niż przez krótką powieść sensacyjną, lub przez jeszcze krótszy film.

Lwowski słuchowisko eksperymencie z Blasco Ibañez („Mur nina wiktoria”), wprowadzone na anteny przez Wiktora Fischera, przyniosło bardzo mocną w wyrazie i kolorową scenę z życia południowców. Śmiertelna nie nawiąże dziełka dwa rody gaśnie pod

wplywem bohaterskiego poświęcenia się młodego Tonia, który spieszy z ratunkiem do pływającego domu znie nawidzonych przez matkę sąsiadów. Słuchowisko to osiągnęło styl czysty, barokowy, który od każdego folkloru. Aż było nerwowością i hispanizmem tempem. Skośła tylko, że z powodu coraz częstszej niezgodności zapowiedzi dziennikarskich z programem radiowym, słuchowisko odebrane o godzinę wcześniej, niż zapowiedziela prasa, mogło tylko przypadkiem dobrać do słuchaczy.

Podobno wielką napróżno czekało w niedzielę na „Wesołą Falę”, której braki, zapowiedziano uprzedzić w programie mówionym, ale która w ostatni „stała” jako mowunawa audycji wieciorowa. W takich razach dobrze by było o godzinie, w której wypadła skasowana audycja, zapowiedzieć zgromadzonej „publiczności”, że słuchowisko się nie odebrze.

W ogóle z wesołością tego tygodnia był jakoś kruch. „Wesoła Sylrena”, która odzwiały się na bardzo ryzykowny eksperyment, bo na próbę zabawiła słuchacza „widokiem” roboty nad rewia radiową, oczywiście zawiadła. Takie pokazywanie ruszających się basów w lekcie. Też „atr” — nawet słuchow — musi dawać gotową fikcję, bo na to właśnie czeka jego publiczność. Ostatni występ „Syreny” nazwać można bez przesady nudnym; gdyby ludziom spragnionym dobrego filmu pokazano zamiast gotowego obrazu moment przedstawienia — napewno kazaliby sobie zwracać za bilety, chociaż że to sprawa śladowa, bądź co bądź ciekawa.

Dobrze i bez przeszkód powiódł się skecz wtorkowy na temat niebezpieczeństwa korespondencji z przyjaciółmi. Parawielomocni listów, w teatrze, na frańta wiejskiego. Recepturam, czulej wymiany listów jest wcalemne zwalenie się sobie na kark: prowincjusz zjeżdża do miasta, mieszczyku wybiera się właśnie do niego na wieś. „Pisz tu listy!” — woła bohater tego qui pro quo.

I. G. L.

Katastrofa samochodowa

śnie o ciwarkie łoso, gdy zapłaciła tylko dalekiej słoty. Gdy sądzę tego ja to, odpowiadając, że nie.

— Ciwarkie łoso, tak niewiele kosztująca, przedstawia może war-ś kilkunastuście i więcej tysięcy słoty, gdzieś, los, nie wiejska ciwarkie łoso, gdzieś straciła, może drobna kwotę, a może wiel- fortunie. Niemniej jeszcze nie zamieniam posiadano łoso na inny, jak to czyniłyby ciwarkie łoso, nie się odnowić łoso do następnej fali: myśli, że właśnie na ten nieodnowiony lub zamieniony łoso pałe może wygrać, nie dałaby mi spojoli Wygrzynam jej drobniejsze kwoty i wierze, że wygram również wielką sumę!

Moja pani kochana a to u pani się pali, o to postawić sobie te trochę kartofli, niechta się gotują, to tuż zame przysyła moje panisłusa złota, o tak baka, że strach.

Pani Fijałska biegnie dalej, bo na pierwszym piętrze u pani Bednarzowej przypały się jej za smażka, a u tramwajarzowych w suternie gotuje się kawa.

Cała kamienica żyje panią Fijałską, bo pan Fijałski jest bez pracy i ciagle jej szuka. Kogo spotka narkęza na kryzys.

Panie, powiadam pan wracam właśnie z biura pośrednictwa, proszę, błagam, bodaj cokolwiek, bodaj za łokaja, gdzie do kądś hrabiego, bo to

człowiek już tak się zniżył, a tu nie i nie. Wierzę mi pan, że już nie wiem czegoby się człowiek chwycił. Do to człowiek i wykształcony i fachowy, ech, co to wiecie gadacie.

Pani Fijałska bierze swego rozmówcę za kłapę od marynarki i kłapie mu do głowy o swoim wykształceniu i nadzwyczajnych zdolnościach a tu ogłada się za jakąś dziwczyną. Hehe, kryzys

Państwo Fijałscy dobrze się urządzili. Daj Boże kryzysu jeszcze z dziesięć lat. Siorowidli sobie sublokatorów całą kopę. Ścisk w mieszkaniu, że ani kroku zrobić nie można. Jedno małżeństwo z trojgiem dzieci, jeszcze kilkoru dorosłych... Kiedy przyjdzie noc śpi to wszystko na łóżkach, kufy, stołki i na podłodze. Jednym sposobie obok drugiego tak, że nie poznasz. To z kim, kto kolo kolo. Powietrze jest wtedy takie, że się kieru można wieszac.

Ale za to państwo Fijałscy mają mieszkanie opłacone i jeszcze coś tam pozostanie na kino.

Pani Fijałska w kinie musi być, żeby nie wiem co. Pani Fijałskiej, gdy raz zabrakło pieniędzy na kino na ulicy zemdała „z głodu”. Podnieśli ją ludziska oczulci, ponapychali owkami, ciastkami a pieniadmami, że było tego na kilka seansów. Pani Fijałska lubi opowiadać treść filmów.

Powiadam pan jak ona cudnie grała ta Marlena, spłakaniem się, że strach: a nie ma to pani czasem cukru liżącemu, ot taką macupęką liżącemu,

bo mój Włodzio nie pil kawy, nie pamiętam już kiedy. Boże, Boże jak to przeżyć ten straszny kryzys.

A ubrania to też nie kupi ta pani Fijałska. Albo mało jest instytucji dobroczynnych. Sa różne panisłusie zbierające pomiędzy sobą odzież dla bezrobotnych, są komitety o różne brzmących nazwach. Wszędzie tam pani Fijałska jest zapisana. Czasem umieszczają w gazecie bezpłatny anonis, że „biedne inteligentne małżeństwo z chorym dzieckiem znajduje się w tak rozpaczliwym położeniu, że grozi im śmierć głodowa, apeluje do serc miłosiernych o jakakolwiek pomoc”. No naznóż tam ludzie, naznóż rzecz, że bnych, że jest co sprzedawać z miłością do człowieka. O tak! Nie zgłębione jest miłosierdzie ludzkie.

KAMENICA GRZESZY.

„A u Stawarów słychać jak zwykłe kłótnie. Stary Stawarz krzyczy na całą kamienicę; głos jego przenika mury i co chwila padają słowa, które z daleka brzmia:

Urwał, urwał...

„O bo stary Stawarz nie może tego znieść, gdy patrzy na to, co się w mieszkaniu dzieje. Dawniej gdy miał jeszcze zajęcie i chodził do roboty, nie wiedział o niczym. Ale potem gdy się postarzał i przestał pracować — urwał to.

(C. d. n.)

AKCIE

Lwów, dnia 9 lutego
Bank Polski 11000, Cukier 28.50, Węgiel 13.75, Lillip 13.75, Trachowice 35.00 — 32.75, Haberbusz 37.00.
Tendencja utrzymana.

PAPIERY PROCENTOWE

3 proc. po. inwestycyjna pierwsza emisia 65.00 — serie nieotowane, 3 proc. po. inwestycyjna druga emisia 65.75 — serie nieotowane, 5 proc. po. konwersyjna 55.50, 6 proc. po. dolarowa 65.00 — 63.25, 4 proc. po. premiova dolarowa 47.50 — 47.75, — 7 proc. po. stabilizacyjna 45.00 — 45.00, 1959, 4 proc. po. konsolidacyjna 52.50 — 52.00 — 52.15 — 50.25 — 50.38 — dwa ostatnie drobne, 4 1/2 proc. po. ziemskie seria piąta 49.25 — 49.50, 4 1/2 proc. po. Warszawa 53.00 — 53.25, 5 proc. po. Warszawy nowe — 55.38 — 55.00 — 55.30 — 56.25 — ostatnie drobne.
Tendencja dla pożyczek przeważnie mocniejsza — dla listów utrzymna.

DEWIZY

Belgia 89.15 — 89.35 — 88.97, Berln — 212.36 — 212.35 — 212.35 — 212.35 — 212.35 — 100.20 — 100.20 — 99.80, Amsterdam 289.55 — 290.25 — 288.85, Kopenhaga 115.45 — 115.74, Nowy Jork 25.86 — 25.93 — 25.79, 11.16, Kłsk 5.28 i jedna czwarta — 5.29 i pół — 5.27, N. Jork kabel 5.28 i pół — 5.29 i trzy czwarte, 5.27 i jedna czwarta, Oslo 129.05 — 129.15 — 129.62, Paryż 246.65 — 246.67 — 245.55, Praha 18.48 — 18.47 — 18.37, Sztokholm 153.30 — 153.65 — 152.97, Zurych 120.75 — 121.05 — 120.45, Wiedeń 98.20 — 98.30, Mediolan 27.38 — 27.38 — 27.78, Helsinki 11.45 — 11.46 — 11.40, Montreal 5.28 i jedna czwarta — 5.29 i pół — 5.27.

LONDYN. N. Jork 49 i siedem dziesiątych, Paryż 105.10, Mediolan 92.96, Belgia 290.1 i pół, Zurych 21.42 i trzy czwarte, Amsterdam 290.25, Praha 18.48 — 18.47 — 18.37, Kopenhaga 22.40, Sztokholm 19.39 i pół, Berln 12.16 i pół, Praha 14.00 i trzy ósme.

PARYŻ. N. Jork 21.47 i siedem dziesiątych, Londyn 105.15, Mediolan 92.96, Belgia 290.1 i pół, Zurych 21.42 i trzy czwarte, Amsterdam 290.25, Praha 18.48 — 18.47 — 18.37, Kopenhaga 22.40, Sztokholm 19.39 i pół, Berln 12.16 i pół, Praha 14.00 i trzy ósme.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Lwów, dnia 9 lutego
Na Giełdzie obrotu w przemyśle, żywie, ziemniaki, owoce, jabłka oraz czerkowne kupno żyta. Jęczmień, owoce poddały, oraz innych artykułów bez zmiany. Tendencja niejednolita, uposobieenie mocne. Ceny loco wagon Lwów: jęczmień 24.35 — 24.80, pszenica 23.50 — 23.75, pszeniczny 22.50 — 22.75, owoce stary, I. 21.25 — 21.50, II. 21.25 — 21.50, III. 21.25 — 21.50. Inne kury niezmienione.

GIEŁDA NABIAŁOWA

Za 1 litr:
mleka pełnego na miarę 0.18—0.20 zł
mleka w but. do domu 0.24—0.25 zł
śmietany kwasnej 1.00—1.00 zł
śmietany słodkiej kawowej 0.80—0.80 zł
Za 1 kilogram:
masła deszerowego w bloku 3.00—3.20 zł
masła stolowego 2.50—3.00 zł
masła kucheńskiego 2.60—2.80 zł
za 1 kg. jajo 1.60 zł

[Gdzieś w wieczności
srebrzą się jej tajemne, niedogładne źródła]
Miłota moja trwać będzie poza krainą
[Istnieć]
moja czas, kiedy ziemia zgasiła i
rozprysnę się w ciemności w bez-
[Imienny] pylek
Dziękuję ci o królu, żeś w miim życiu
[był]
Dziękuję za twe oczy, twe usta, twoje
[śmiech]
za ten twój cień wysmulki, co na twój
[szed]
za twą piękność wyniosła, każda
[wrocił] się
O Prawdę ty cudowna! Najzłudniejszą
[szły z snów]
Rozita mówiąc, prostowała się pro-
woli, tak, że kłębała teraz przed kró-
lek lekko w tył podana, sztywna
bezpamiętna, jak zaklęty wąż. A kró-
lowy wydawało się, że to jakaś wonna
dymiąca kadezniczka kołysze się przed
nią w ciemności. Zatrzać mu się
gdzieś znaczenie poszczególnego
słów i został tylko głos, który w
mo skąd przybył, niezamowny płaski
śpiewający oto po nocny swoją pięk-
miłosną.
(C. d. n.)

